

זהירות: כספית

לאחרונה, התגלו במעבדות מוסדות חינוך **חומרים שנאסרו לשימוש**. אחד מהחומרים הללו הוא **הכספית** - **חומר רעיל, נדיף ביותר, קורוזיבי ומסוכן לסביבה האסור לשימוש בבתי ספר בשום צורה** (כולל מלחי כספית או מכשירים המכילים אותה, כמו מד טמפרטורה). מטרת הכרטיס לחדד את ההנחיות הנוגעות להתמודדות עם אירועי פיזור כספית, אך הוא אינו מחליף את חוזר מנכ"ל **הבטחת הבטיחות במעבדות**.

אירועים חריגים שבהם פוזרה כספית בבתי ספר

שפך כספית

1. מד טמפרטורה שצינורו נסדק, התנפץ במעבדה והכספית שבו התפזרה.
 2. תלמידים הוציאו כ-1 ק"ג כספית ממעבדת בית הספר, לטובת משחק בחומר הכסוף והיפה, והשלכתו אחד כלפי השני. יום למחרת נמצאו כמויות גדולות של כספית במבואה, בקומת המעבדה ובשירותים. בבדיקת בית הספר נמצאו חומרים מסוכנים נוספים, המאוחסנים באופן לא בטוח ולא מאובטח. **בית הספר כולו נסגר למספר חודשים עד -גמר תהליך הניקוי והטיהור.**
- אירועים אלו, ואירועי פיזור כספית נוספים שאירעו לאחרונה, לא הביאו לפגיעות רפואיות, אך החזרת המעבדות לכשירות הביאה לנזק כספי כבד מאוד.

עיקרי הממצאים והמסקנות שעלו מתחקירי האירועים

אחסון מסוכן

- מדפי הארונות לא מסודרים ולא מאורגנים בהתאם להנחיות הבטיחות.
- העדר רישום ומעקב על חומרים כימיים במעבדה.
- העדר גיליונות בטיחות - MSDS - של החומרים במעבדה.
- חוסר מודעות של אנשי הצוות בנושא אחסון בטיחותי של החומרים.
- לא מתקיימת שיגרת פינוי חומרים מסוכנים מהמעבדה.

למעבר להנחיות חוזר מנכ"ל בנושא עבודה עם חומרים, אחסון ופינוי

טיפול באירועי כספית

כספית במבואת בית הספר

- (1) **החומר נדיף ביותר!** יש לבצע פינוי מיידי של התלמידים ושל אנשי הצוות מאיזור פיזור הכספית.
- (2) איסוף ופינוי החומר יבוצעו רק ע"י אנשים שהוכשרו לכך ובהתאם **לנהל פינוי חומרים מסוכנים** ויכלול ביגוד מגן מסוג טיווקס, ערדליים המחברים לחליפה או מגפיים לאירועים כימיים עם כיפת מגן ומסכה.
- (3) ביצוע שאיבה יבשה של הכספית, פיזור גופרית על פני כל הרצפה ושאיבתה לאחר 72 שעות. לאחר מכן, ביצוע "ניטור נפח" וחזרה לכשירות רק כאשר ריכוז הכספית באוויר לא יעלה על 0.8 מיקרו גרם / למטר מעוקב.
- (4) דיווח למשרד החינוך, למנהל ביה"ס, למנהל/ת המחוז, למפקח בית הספר ולמפמ"רים מו"ט כימיה ביולוגיה וביוטכנולוגיה.

למידע נוסף:

- [הנחיות לבטיחות במעבדה ורשימות ציוד וחומרים לשימוש במעבדת החקר](#)
- [בטיחות במעבדות בפורטל מוסדות חינוך](#)

